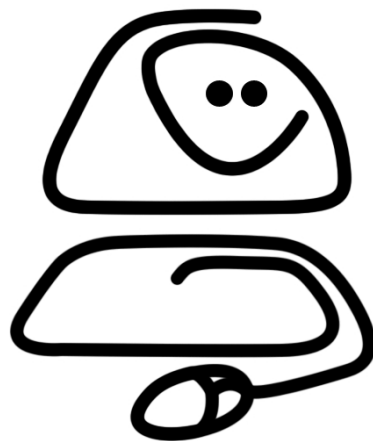

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ
V HLUČÍNĚ**

**„Každou hrou se lze něco nového
naučit.“**

Obsah

Obsah	2
1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika zařízení.....	4
3. Cíle a vzdělání v ŠD.....	6
4. Klíčové kompetence školní družiny.....	7
4.1. Kompetence k učení.....	7
4.2. Kompetence k řešení problémů.....	7
4.3. Kompetence komunikativní.....	8
4.4. Kompetence sociální a personální.....	8
4.5. Kompetence občanské.....	9
4.6. Kompetence pracovní.....	9
4.7. Kompetence k trávení volného času.....	9
5. Formy a metody práce.....	10
6. Obsah vzdělání.....	12
6.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	12
6.2. Člověk a jeho svět.....	12
6.2.1. Místo kde žijeme.....	12
6.2.2. Lidé kolem nás.....	12
6.2.3. Lidé a čas.....	13
6.3. Rozmanitost přírody.....	14
6.4. Člověk a jeho zdraví.....	14
6.5. Člověk a svět práce.....	14
6.6. Umění a kultura.....	15
7. Evaluace.....	16
8. Příloha – Metodický roční plán pro vychovatelku.....	17

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa školy: Hornická 7 / 1266, 748 01 Hlučín

Ředitel školy: Mgr. Martin Franek

Zástupce ředitele: Mgr. Šárka Sobolová

Koordinátor: Mgr. Petr Hanzlík

Kontakty: telefon: 595 041 377
web: www.zshornicka.cz
e-mail: hlucin@zshornicka.cz

Zřizovatel: Město Hlučín
Mírové náměstí 23, 748 01 Hlučín
t. č.: 595 020 211
web: www.hlucin.com
e-mail: podatelna@hlucin.cz
munstrova@hlucin.cz

IČO: 75027119

IZO: 102432261

Platnost dokumentu od: 4. 9. 2017

.....

Mgr. Martin Franek

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Činnost školní družiny probíhá ve třech odděleních v přilehlé budově základní školy. Jsou to účelově vybavené prostory družinek s možností kreativního uzpůsobení. Dále využíváme tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, sportovní areál, družinové hřiště a vhodné okolí školy – kopec.

Ve vybavení družiny jsou stolní hry, stavebnice, potřeby k výtvarné a pracovní činnosti, potřeby k rozvíjení kreativní činnosti. Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků má družina k dispozici dětské časopisy a knihy. Oddělení jsou vybaveny televizorem, DVD přehrávačem, radiomagnetofonem. Pro tělovýchovné a sportovní aktivity jsou k dispozici různé sportovní náčiní.

Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZP. Řídí se Vnitřním řádem školní družiny a Vnitřním řádem školy. Žáci přihlášení k docházce jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

Ve školní družině je zajištěn odpolední pitný režim – čaj.

Ekonomické podmínky: o přidělení financí pro ŠD rozhoduje ředitelství školy dle možností.

Personální podmínky: v ŠD pracují 3 vychovatelky – Bc. Pavlína Bušínová, Bc. Bohuslava Dihlová, Jaroslava Tkačíková

Vychovatelka je iniciátorkou a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Probouzí v dětech zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe. Podněcuje přirozenou zvědavost dětí, chuť objevovat i odvahu projevit se na veřejnosti, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy umí vychovatelka ocenit a chválit.

Školní družina má 3 oddělení: žáci 1. - 5.ročníku

Rozdělení: 1. oddělení: 2., 3. a 5. ročník

2. oddělení: 1. a 3. ročník

3. oddělení.: 4. a 3. ročník

Provoz: ranní 6:00 – 7:30 hod.

odpolední 11:30 – 16:30 hod.

Kapacita: 90 dětí

Přijímání dětí do ŠD, přihlášky, poplatky: Do ŠD může být žák přihlášen během celého školního roku. Při nástupu žáka do ŠD vyplní rodiče přihlašovací lístek, na kterém uvedou důležité informace pro vychovatelku. Jedná se o informace - rozsah docházky, způsob odchodu, telefonní čísla zákonných zástupců, adresa bydliště. Na písemnou žádost rodičů o vyřazení, může žák ukončit docházku během celého školního roku.

3. Cíle vzdělání v ŠD

Osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění a tolerance
- vytváření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- prevence sociálně patologických jevů
 - drogy, alkohol, kouření
 - delikvence
 - virtuální drogy
 - šikanování, vandalismus, násilné chování
 - rasismus

4. Klíčové kompetence školní družiny

Klíčové kompetence jsou vytvářeny v průběhu celé docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

4.1. Kompetence k učení

- žák se dokáže efektivně učit, tzn. používá vhodné způsoby, metody a strategie pro vlastní učení
- žák pozoruje, experimentuje, výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry do budoucnosti
- informace vyhledává, třídí a efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- žák je veden k samostatnosti a k dodržování pravidel
- objevují svou vlastní osobitost na základě rozpoznání svého výtvarného projevu
- žák je veden k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- žák si dovede vytvořit komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy na základě obecně užívaných termínů, znaků a symbolů, které si uvede do souvislostí v různých vzdělávacích oblastech
- žák je motivován k soutěžím a k různým školním akcím

4.2. Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná a pochopí problémové situace, přemýšlí o jejich příčinách a plánuje způsob řešení na základě vlastního úsudku
- při řešení užívá logické, matematické a empirické postupy

- sestavuje modelové situace, při nichž rozvíjí sociální dovednosti – podřízení se, řešení konfliktu, seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního názorů, dovednost navazovat na druhé

4.3. Kompetence komunikativní

- žák dokáže zformulovat a vyjádřit své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu, umí diskutovat s druhými a vhodně argumentovat při obhajobě svého názoru
- rozumí textům, záznamům, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům a dokáže je využít ve společenském dění
- rozvíjí slovní zásobu, formulovat své myšlenky a názory na estetickou výchovu

4.4. Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině i s pedagogy, uvědomuje si svoji roli a přispívá k dobrým mezilidským vztahům
- žák si rozvíjí chuť chtít spolupracovat ve skupině i se skupinou, znát dohodnutá pravidla společenského soužití ve skupině (učí se spolupracovat při hrách nejen v herně, ale i mimo - v tělocvičně, na zahradě ŠD, kuchyňce apod.)
- snaží se, aby se dovedl vypořádat se stresem při řešení různých životních situacích a dokázali se bránit projevům násilí jiného dítěte
- uvědomoval, že nespravedlnost, lhostejnost, ubližování a násilí se nevyplácí a vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

4.5. Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinnosti ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

4.6. Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- využívá nabyté vědomosti k ochraně svého zdraví a zdraví druhých, k ochraně životního prostředí

4.7. Kompetence k trávení volného času

- žák si umí vybrat dle svého zájmu a schopnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- formuje si správné pracovní návyky a rozvíjí své zájmy v organizovaných, skupinových a individuálních činnostech

5. Formy a metody práce

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti – Mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, kdykoli během dne. Jde o klidové hry, klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, četba z knih, prohlížení a četba z časopisů pro děti, relaxace na koberci a relaxační chvílky, rozhovory s dětmi.

Rekreační činnosti – Slouží k regeneraci sil, převažuje odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější. Tematické vycházky k zájmovým činnostem (náplň dle ročních období), individuální a námětové hry dětí na školním hřišti, různé soutěže, společenské stolní hry v místnosti.

Zájmové činnosti – zaměřit na rozvoj osobnosti žáka, sportovní činnosti, přírodovědné činnosti spojené s pohybem dětí na vycházkách, esteticko – výchovné, pracovní technické, jazykové, dramatickou výchovu.

- a) **Sportovní zájmové činnosti** – provozovat zimní sporty v zimním období – bruslení, sáňkování, v jarním a letním období sportovat a otužovat se a co nejvíce za pobytu venku, zařazovat také speciální pohybovou výchovu zaměřenou zejména na neklidné děti, věnovat se sportovním soutěžím, dopravní výchově – teoretická část – otázky s dopravní tematikou.
- b) **Přírodovědné a vlastivědné zájmové činnosti** – navazovat na výuku prvouky a přírodovědy, na vycházkách pozorování živé a neživé přírody, otázka ekologie – sběr kaštanů.

c) Esteticko-výchovná zájmová činnost – rozvíjí u dětí pocit krásna, výtvarné práce tematicky zaměřit na období vánočních a velikonočních svátků, ročních období, co jsme pozorovali na vycházkách, o prázdninách, vést děti ke vkusu

- dramatizace pohádek
- poslech hudby, rovněž relaxační
- hudebně pohybová výchova

d) Pracovně technická zájmová činnost – podle věku dětí pracovat s papírem, s textilem, s různými druhy přírodních materiálů a dalším materiálem

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činnosti související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny. Dbáme, aby i děti 1. tříd udržovaly pořádek ve svých školních věcech, učivo opakovat zábavnou formou pomocí didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech. Získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti (vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

6. Obsah vzdělání

Žáci si rozvíjejí svou osobnost po stránce poznání, vybavují se sociálními a mravními hodnotami jak pro osobní tak pro společenský život.

6.1. Jazyk a jazyková komunikace

- procvičovat probírané učivo formou didaktických her
- individuálně procvičovat probírané učivo – dle potřeby
- procvičovat probírané učivo formou hry a zajímavých netradičních činností

6.2. Člověk a jeho svět

6.2.1. Místo, kde žijeme

- vytvářet citový vztah ke svému bydlišti
- seznamovat děti s nejbližším okolím, poznávat naši obec a dle možností ji porovnávat s dobovými fotografiemi a kresbami
- poznávat a porovnávat rodinné a společenské prostředí (škola, obec)
- upevňovat poznatky o denním režimu ve škole, v rodině
- dodržovat zásady dopravní výchovy, procvičovat znalost základních dopravních značek a základních pravidel účastníků silničního provozu
- seznámit se s významem a potřebou různých povolání, různých služeb v obci
- využít těchto poznatků k motivaci dalších činností – tématických her, výtvarného zpracování apod.

6.2.2. Lidé kolem nás

- osvojovat a upevňovat základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, vytvářet kladné vztahy mezi dětmi – toleranci, ohleduplnost, snášlivost

- vytvářet situace vhodné k urovnání drobných konfliktů mezi dětmi, vést k vzájemnému pochopení mezi chlapci a dívkami
- prohlubovat schopnost dětí pozvat vrstevníka k účasti na hře nebo činnosti
- předcházet šikaně – upevňování schopnosti dítěte požádat o jakoukoli laskavost osoby v sociálním okolí, schopnosti vyjádřit opačný názor, požádat o pomoc při řešení problémů
- prohlubovat schopnost pochválit druhého a přijmout pochvalu, vést děti k hodnocení činnosti své i druhých, hledání kladů a předností
- učit se naslouchat promluvám druhých
- prohlubovat schopnost odmítnout nerozumný návrh, odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem
- uvědomovat si význam pomoci a solidarity
- seznámit děti s jejich právy a povinnostmi, podporovat je v zapojování se do diskuse
- podporovat u dětí dobrovolnou práci ve prospěch ostatních
- osvojovat a upevňovat základy společenského chování (pozdrav, seznamování, verbální komunikace)
- procvičovat a dodržovat zásady správného stolování

6.2.3. *Lidé a čas*

- seznamovat děti s lidovými zvyky a obyčejí (Vánoce, Velikonoce, slet čarodějnic...)
- porovnávat zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti
- vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové
- připomenout si státní svátky a významné dny
- pomocí her zlepšovat orientaci v čase
- uvědomovat si správný režim dne a jeho dodržování
- učit děti správně využívat svůj volný čas

6.3. Rozmanitost přírody

- vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě
- při vycházkách získávat citové zážitky a vytvářet potřebu projevovat pozitivní city
- všímat si znaků a změn v přírodě a porovnávat je se změnami v jednotlivých ročních obdobích
- upevňovat vědomosti o probíhajícím ročním období
- vést děti k přímému poznávání různých druhů přírodní materiálů, jejich vlastností, využívat přírodní materiál k výtvarnému či jinému zpracování
- všímat si stromů, keřů a bylin, pozorovat jejich rozdílnosti, rozvíjet poznatky o nich
- získávat poznatky o tom, jak využít a zhodnotit dary přírody
- formou vlastního vyhledávání a získávání informací rozšiřovat vědomosti o přírodě, přírodních jevech a zajímavostech
- seznamovat děti s pranostikami – umět je správně vyložit a pochopit, pozorovat a srovnávat

6.4. Člověk a jeho zdraví

- vytvářet kladný vztah k zdravému jídelníčku
- podněcovat děti k tomu, aby pečovaly o své zdraví
- vytváříme si kladný vztah k pobytu v přírodě
- provozujeme s dětmi relaxační cvičení

6.5. Člověk a svět práce

- podněcovat děti k všímání si krásy lidských výtvorů
- rozvíjet samostatnost v sebeobsluze
- zlepšovat motorické schopnosti, jemnou motoriku

- rozvíjet představivost a kreativitu dětí, podporovat jejich vlastní nápady a vést je k realizaci
- rozvíjet konstruktivní schopnosti, podporovat prostorové vnímání, zařazovat montáž a demontáž při hře se stavebnicemi
- procvičovat lepení, vystřihování, vybarvování, dbát na čistotu práce, přesnost a soustředění, vytrvalost
- pracovat podle předlohy a slovního návodu
- rozvíjet schopnost spolupracovat, zapojit se do společného díla, vést děti k dohodě a rozdělení úkolů, k respektování práce druhých
- nabízet zajímavé a netradiční výtvarné techniky

6.6. Umění a kultura

- přibližovat dětem přísloví, pořekadla a hádanky
- rozpoznávat témata a zápletky v příběhu, umět vyvodit ponaučení – čtení pohádek, příběhů a bajek (klasických i moderních)
- kladně ovlivňovat emocionální vývoj dětí literárními útvary, rozvíjet fantazii a představy, motivovat děti k zamyšlení se nad lidskými vlastnostmi
- reprodukovat obsah četby a zapamatovat si fakta, umět je zaznamenat – příběhy na pokračování
- rozvíjet estetické cítění a vnímání při práci s knihou
- spojovat hudební složku se slovem, obrazem a pohybem
- vytvářet kolektivní cítění při dramatizacích, odstraňovat ostych

7. EVALUACE

Vnitřní evaluace probíhá ve školní družině, provádí je vychovatelka se svými dětmi průběžně. Vychovatelka hodnotí děti během celého týdne, přičemž se především zaměřuje na individuální rozvoj. Hodnocení většího či menšího tématického celku provádí po skončení činnosti. Vychovatelka se zamýšlí nad dosažením daného cíle. Podle výsledků dále plánuje tématické celky, popř. upravuje nebo vkládá nové náměty. Hodnotí zájem dětí, jejich aktivitu.